

กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานวิชาการ งานวิจัย นวัตกรรมภายในองค์กร

เรื่องที่ 3 เรื่องการให้บริการทันตกรรมโดยทันตภิบาลที่ผ่านหลักสูตรระยะสั้น 4 เดือน

ทันตกรรมผู้สูงอายุ ปี 2562 วันที่ 6 พฤษภาคม 2565

ณ ห้องประชุมสมบุรณ์ วัชรวิทย์ อาคาร 1 ชั้น 2 กรมอนามัย

เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 สำนักทันตสาธารณสุข ได้จัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานวิชาการ งานวิจัย นวัตกรรมภายในองค์กร เรื่องการให้บริการทันตกรรมโดยทันตภิบาลที่ผ่านหลักสูตรระยะสั้น 4 เดือน ทันตกรรมผู้สูงอายุ ปี 2562 ตามแผนขับเคลื่อนองค์กรแห่งการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่ 2.4 ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ (LO) โดยทันตแพทย์หญิง วรางคณา เวชวิธี ผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข เป็นประธานในการประชุม และมีทพญ.วาสนิณี เกียรติอดิสร ทันตแพทย์ชำนาญการ มาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ทพญ.วรางคณา เวชวิธี
ผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข

ทพญ.วาสนิณี เกียรติอดิสร
ทันตแพทย์ชำนาญการ

วัตถุประสงค์

1. ติดตามผลการให้บริการทันตกรรมในกลุ่มเป้าหมาย โดยทันตภิบาลที่ผ่านหลักสูตรระยะสั้น 4 เดือน ทันตกรรมผู้สูงอายุปีงบประมาณ 2562
2. เปรียบเทียบผลให้บริการทันตกรรมในกลุ่มเป้าหมาย โดยทันตภิบาลที่ผ่านหลักสูตรและไม่ได้ผ่านหลักสูตร ทันตกรรมผู้สูงอายุ

ที่มาและความสำคัญ โครงสร้างประชากรไทยมีความเปลี่ยนแปลงไป คาดว่าในปี 2579 จะมีสัดส่วน ผู้สูงอายุเกือบ 1 ใน 3 ของประเทศ มีปัญหาในช่องปาก ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากให้รับประทานอาหารได้ และมีสุขภาพช่องปากเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และยุทธศาสตร์ที่ 3 ในแผนนี้เป็นการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีองค์ความรู้และปริมาณที่เหมาะสมต่อการดูแลแก้ปัญหาสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้มีการจัดทำหลักสูตรทันตกรรมผู้สูงอายุสำหรับทันตภิบาลให้สามารถดูแลป้องกัน รักษา และฟื้นฟูสภาพผู้สูงอายุ มุ่งหวังให้ทันตภิบาลที่ผ่านการเรียนมีสมรรถนะเหนือกว่าทันตภิบาลที่ไม่ผ่านการเรียนในการบริการทันตกรรมรักษา และส่งเสริมป้องกันและเฝ้าระวังคัดกรองและประเมินความเสี่ยงสุขภาพช่องปาก

ข้อสรุป ผลการให้บริการทันตกรรมในกลุ่มเป้าหมายโดยทันตภิบาลที่ผ่านหลักสูตรระยะสั้น 4 เดือน ทันตกรรมผู้สูงอายุ ปี 2562ของผู้เข้าฝึกเรียนเพิ่มขึ้นทั้งในด้านการให้บริการทันตกรรมรักษาขั้นพื้นฐาน เช่น การอุดฟัน และทันตกรรมส่งเสริมป้องกันและจะส่งผลกระทบระยะยาวต่อการป้องกันการสูญเสียฟันของผู้สูงอายุและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในสังคมผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะ ควรมีการติดตามหลักสูตร และปรับปรุงพัฒนาสมรรถนะของทันตภิบาลต่อเนื่องเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ เพื่อพัฒนาสุขภาพช่องปากและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้สูงอายุในอนาคต

วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา/กลุ่มตัวอย่าง / เกณฑ์คัดเข้า / เกณฑ์คัดออก

การศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง	Inclusion criteria	Exclusion Criteria
เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ติดตามผลการให้บริการทันตกรรมของทันตภิบาลผู้สำเร็จหลักสูตรระยะสั้นทันตกรรมผู้สูงอายุในปี 2562 โดยเปรียบเทียบผลการให้บริการของผู้สูงอายุก่อนและหลังเข้าเรียนในปี 2561 และ 2563 กับทันตภิบาลที่ไม่ได้ผ่านหลักสูตรการฝึกเรียนผู้สูงอายุ	ข้อมูลคุณสมบัติการให้บริการทันตกรรมผู้สูงอายุของทันตภิบาลที่ผ่านหลักสูตร และไม่ผ่านหลักสูตร เก็บข้อมูลจากระบบสถานพยาบาลที่ใกล้กันที่สุด ส่วนที่ 1 มาจาก HDC ส่วนที่ 2 คัดกรองประวัติช่องปากและ PMDs	<ul style="list-style-type: none"> • ส่วนแรก กำหนด provider code 05 06 • ข้อมูลต้องได้รับการ Verified โดยมีสัญญาอิเล็กทรอนิกส์ • ส่วนที่ 2 username ที่เป็นทันตภิบาลโดยแอดมิน ของสำนักทันตสาธารณสุข กำหนดตัวกรองเฉพาะ data ที่ทันตภิบาลเองเท่านั้น 	ข้อมูลจากHDC: ข้อมูลที่มีตัวแปรไม่สมบูรณ์ที่จะทำให้เกิดผลได้ เช่น ไม่ระบุรหัส provider ไม่ระบุรหัสเหตุการณ์ตามที่กำหนดไว้ และเหตุการณ์ที่ซ้ำซ้อน ข้อมูลส่วนที่ 2 ข้อมูลที่ปราศจากการซักประวัติปัจจัยเสี่ยงโรคเสี่ยงมะเร็งและมะเร็งช่อง และข้อมูลที่ลงบันทึกที่ไม่สมบูรณ์ เช่น ตรวจไม่ครบทุกจุดหรือ 9 ตำแหน่ง 12

ขั้นตอนการดำเนินงาน

แสดงการเปรียบเทียบการให้บริการก่อนและหลังฝึกอบรมของทันตภิบาลที่ไม่ผ่านหลักสูตร

